

अन्तः निर्णयेन ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलंकठीये भारते भावदीपे एकसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ ॥ ७६ ॥ ॥ ७७ ॥ ॥ ७८ ॥ ॥ ७९ ॥ ॥ ८० ॥
 वयः प्रमाणं तुल्यं रूपेण तु विपर्ययः ॥ नलं सर्वगुणैर्युक्तं मन्ये बाहुकमन्ततः ॥ ३३ ॥ एवं विचार्य बहुशो वार्ष्णेयः पर्याचितयत् ॥ तदयेन महाराज पुण्यश्लोकस्य
 सारथिः ॥ ३४ ॥ ऋतुपर्णश्रराजेंद्रो बाहुकस्य हयज्ञतां ॥ चितयन्मुमुदे राजा सह वार्ष्णेयसारथिः ॥ ३५ ॥ ऐकाग्र्यं च तथोत्साहं हयसंग्रहणं च तत् ॥ परं यत्नं च संग्रहे
 द्यपरां मुदमवापह ॥ ३६ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि नलोपाख्यानपर्वणि ऋतुपर्णविदर्भगमने एकसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥
 बृहदश्वउवाच सनदीः पर्वतांश्चैव वनानि च सरांसि च ॥ अचिरेणातिचक्राम खेचरः खेचरन्निव ॥ १ ॥ तथा प्रयाते तुरथेतदा भांगासुरिर्नृपः ॥ उत्तरीयमधोप
 श्य द्दृष्टं परपुरं जयः ॥ २ ॥ ततः सत्वरमाणस्तुपटे निपतिते तदा ॥ ग्रहीष्यामीति तं राजानलमाहमहामनाः ॥ ३ ॥ निगृहीष्वमहाबुद्धे हयानेतां महाराजवान् ॥ वार्ष्णेयो
 यावदेनं मे पटमानयतामिह ॥ ४ ॥ नलस्तं प्रत्युवाचाथ दूरे भ्रष्टः पटस्तव ॥ योजनं समतिक्रान्तो नाहर्तुं शक्यते पुनः ॥ ५ ॥ एवमुक्ते नलेनाथ तदा भांगासुरिर्नृपः ॥
 आससादर्वने राजन् फलवंतं विभीतकं ॥ ६ ॥ तं दृष्ट्वा बाहुकं राजा त्वरमाणोऽभ्यभाषत ॥ ममापि सूतपश्य त्वं संख्याने परमं बलं ॥ ७ ॥ सर्वः सर्वजानाति सर्वज्ञो
 नास्तिकश्च न ॥ नैकत्रपरिनिष्ठास्ति ज्ञानस्य पुरुषे क्वचित् ॥ ८ ॥ वृक्षे स्मिन्यानि पर्णानि फलान्यपि च बाहुक ॥ पतितान्यपि यान्यत्र तत्रैकमधिकं शतं ॥ ९ ॥ एक
 पत्राधिकं चात्र फलमेकं च बाहुक ॥ पंचकोट्योथ पत्राणां द्वयोरपि च शाखयोः ॥ १० ॥ प्रचिनुत्यस्य शाखे द्वयाश्चाप्यन्याः प्रशाखिकाः ॥ आभ्यां फलसहस्रे द्वे पंचो
 नं शतमेव च ॥ ११ ॥ ततो रथमवस्थाप्य राजानं बाहुको ब्रवीत् ॥ परोक्षमिव मे राजन्कथ्यसे शत्रुकर्शन ॥ १२ ॥ प्रत्यक्षमेतत्कर्तास्मि शतयित्वा विभीतकं ॥ अ
 यात्र गणिते राजन् विद्यते न परोक्षता ॥ १३ ॥ प्रत्यक्षं ते महाराज शतयिष्ये विभीतकं ॥ अहं हि नाभिजानामि भवेद्वनं वेति वा ॥ १४ ॥ संख्यास्यामि फलान्यस्य
 पश्य तस्ते जनाधिप ॥ मुहूर्तमपि वार्ष्णेयोरश्मीन्यच्छतुवाजिनां ॥ १५ ॥ तमब्रवीन्नृपः सूतं नायं कालो विलंबितुं ॥ बाहुकस्त्वब्रवीदेनं परं यत्नं समास्थितः ॥ १६ ॥
 प्रतीक्षस्व मुहूर्तं त्वमथ वा त्वरते भवान् ॥ एष याति शिवः पथायाहि वार्ष्णेयसारथिः ॥ १७ ॥ अब्रवीद्दुर्णस्तु सांत्वयन्कुरु नंदन ॥ त्वमेव यंतानान्योस्ति पृथिव्या
 मपि बाहुक ॥ १८ ॥ त्वत्कृते यातुमिच्छामि विदर्भान् हयकोविद ॥ शरणं त्वां प्रपन्नोऽस्मि न विघ्नं कर्तुमर्हसि ॥ १९ ॥ कामं च ते करिष्यामि यन्मां वक्ष्यसि बाहुक ॥
 विदर्भान् यदियात्वाद्यसूयं दर्शयितासि मे ॥ २० ॥

॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥